Lastavica
LEKTIRA

Azra Aličić

PRIČA I ZLATNO PERO

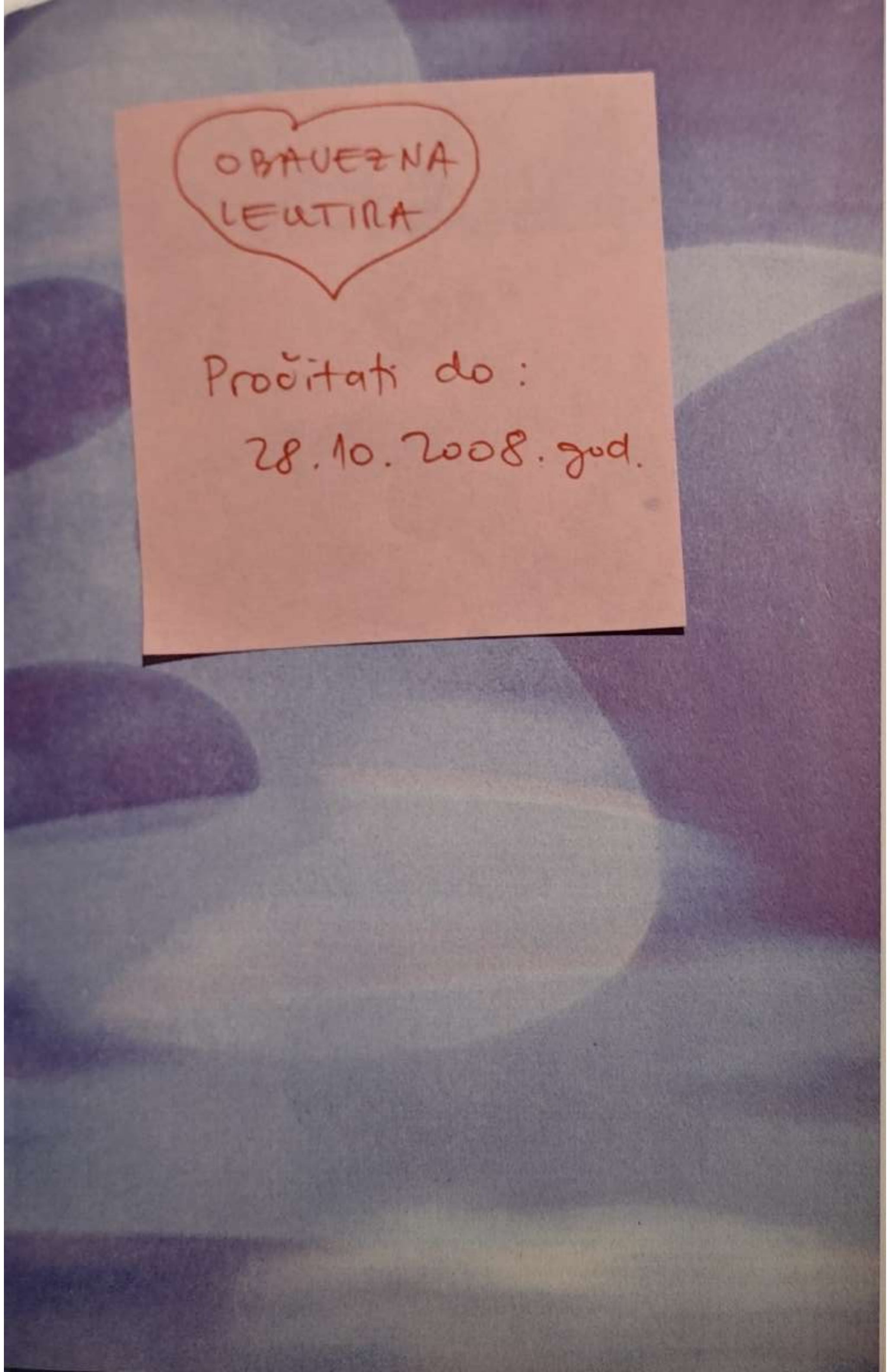
OBAVEZNA
LEKTIRA
Pročitati do:
28.10.2008. god.

Urednik
Mira Čengić

Priredio
Alija Hasagić Dubočanin

Ilustrirao:
Vedad Drljević

Azra Aličić-Đečević

PRIČA I ZLATNO PERO

Sarajevo-Publishing

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

821.163.4(497.6)-93-32

ALIČIĆ-Đečević, Azra
Priča i zlatno pero / Azra Aličić-Đečević ; [ilustrirao Vedad Drljević ; priredio Alija Hasagić Dubočanin]. – Sarajevo : Sarajevo-Publishing, 2000. – 97 str. ; ilustr. 21 cm. – (Biblioteka Lastavica. Lektira)

Čudesni svijet slova: 5-9. – Bilješka o piscu: str. 97.

ISBN 9958-21-151-3
I. Đečević, Azra Aličić – vidi Aličić-Đečević, Azra
COBISS/BiH-ID 7836678

ČUDESNI SVIJET SLOVA

Šta je slovo, vi to već znate! A to nije malo – znati šta je slovo. A još više, i još ljepše je znati šta sve mogu slova. Sva slova svih jezika. Hajde da se zapitamo: šta sve mogu slova biti, naravno, kada se udruže? Ovo šta sada čitate, ovo pitanje koje imate, da li bi bilo moguće bez slova? Naravno, ne bi! Pa, krenimo redom: mogu li slova biti priča, pjesma, roman, vaša čitanka, vaše ime, imena svih vaših prijatelja, imena svega što vidite i ne vidite, potom, mogu li slova biti nauka, umjetnost, lijepa vijest, lijep pozdrav, znanje koje je ispisano u cijelim bibliotekama…?! Onda, ako ste već rekli sve što znate o ovoj temici koju smo samo načeli, možemo i nastaviti: kako se zove predmet u kojem ima najviše slova i, kako se zove kuća, zgrada, prostor, u kojem stanuje mnogo takvih predmeta u kojima ima najviše slova na svijetu? Naravno, o tome vi već mnogo znate, pa o tome možete reći i mnogo lijepih stvarčica. Pogledajte, kako su samo lijepa slova: mirna, tiha, poslušna, poskočna, debeljuškasta, mršava, nagnuta, uspravna, raskoračena, okrugla… dalje nastavite sami. Jer, vi sigurno znate mnogo o slovima. Pomislite, šta bi bilo da nema slova. Ili, još čudnija slika: zamislite da se iznad vašega grada, sela, škole, iznad vas samih, najednom, kao jedno veliko jato, skupe

sva slova, pa nekud odlete. Jeste li zamislili tu sliku? Ako jeste, sada se zapitajte: bez čega bi vas sva slova ostavila. Pokušajte to zapisati. Ako slova odlete, jasno, zapisati ne možete. Ali, slova su tu, sa vama, pa će vas ona slušati i slagati se u lijepe riječi i rečenice, u lijep jezik kojim vi govorite i pišete. Zbilja je to čaroban svijet – taj svijet slova!

Sve vam ovo govorim, i pišem, u vezi sa knjigom koju upravo držite u ruci, jer, kako biste inače znali šta vam govorim, dakle, u vezi sa knjigom bajki "Priča i Zlatno pero" književnice Azre Aličić koju ste upravo pročitali, ili, spremate se pročitati. Da nema tih čarobnih, malih, sitnih, vrijednih, pametnih, nestašnih slova, ne bi bilo ni ove knjige, ove ljepote, zar ne!? Možete li zamisliti kako je, i šta sve ne zna onaj čovjek koji ne zna čitati. Tu ne mislim samo na djecu, jer, znate li da na svijetu ima mnogo, jako mnogo odraslih ljudi koji, pomislite samo, ne znaju čitati! Veliki ljudi, skroz odrasli, a ne znaju čitati! Ipak, recite, ako ne znaju čitati, ne znaju pisati, da li su zaista sasvim odrasli? Šta po vašem mišljenju znači to – odrasti!

A sada, pošto vi lijepo, i skladno, i u svakom pogledu lijepo rastete, recite: da li se uvijek malko poraste kada se pročita jedna lijepa knjiga? Baš me zanima šta vi o tome mislite, a još kako bi zanimalo književnicu Azru Aličić, jer, ona mnogo voli i vas, i slova, pa vam je zato i poslala ovu lijepu knjigu. Inače, prvi tekst, zanimljivu priču za djecu, Azra Aličić je objavila za vrijeme rata, a ta priča se zove "Čudesni svijet slova". Dakle, i Azra Aličić misli da je svijet slova, upravo čudesan, pa je

počela pisati, i sada piše, čudesne priče za djecu. Vi znate da se ovakve vrste priča zovu bajke. Ja lično, sve bajke ove knjige mnogo volim. Pa, zar i odrasli vole čitati bajke, možda se vi pitate? Naravno, samo to odrasli ponekad neće da kažu djeci. Poznato je da djeca brže rastu kada čitaju, jer, čitanje je jedno od najljepših zanimanja, ali, da vam otkrijem i jednu tajnu: znate li da i odrasli čitaju da bi rasli, ili, ako vam je zgodnije – odrasli također rastu dok čitaju! Šta vi mislite kako se to događa? Mogu li izrasti veliki ljudi bez čitanja? Obratite pažnju: nisam rekao visoki ljudi, nego, veliki ljudi! A mogu li i niski rastom ljudi, biti veliki? Vidite, koliko samo pitanja pokreće u čitaocu ova knjiga bajki naše književnice Azre Aličić.

Sada, lijepo bi bilo da razgovarate o svakoj bajci posebno. Pa, nema ih mnogo. Deset. Evo, da počnemo sa bajkom po kojoj je ova knjiga dobila ime: "Priča i Zlatno pero"! Gdje stanuju sve one lijepe stvari koje su nekada služile na drugom mjestu? Da li je istina da djeca mnogo vole tajanstvena, pomalo skrovita mjesta, kao što su podrumi, tavani, i tome slično. Vole li djeca da budu mali veliki istraživači, pa na takvim mjestima otkrivaju i pronalaze mnogo zanimljivih stvari? Jasno, djeca to vole. Objasnite zašto je to tako. Šta vas vuče: radoznalost, znatiželja, želja za otkrivanjem novih prostora i predmeta, želja da negdje izgradite svoj svijet za koji odrasli neće znati, želje da imate kutak samo za sebe, svoje igre i maštarije kojima kraja nema. Razgovarajte o svemu ovome slobodno, i nemojte se ustrčavati da jasno i glasno kažete šta mislite i šta osjećate. Za djecu je veoma zdravo

biti jasan i glasan. Samo, ne previše glasan. Bolje je biti malo više jasan. A vi to možete. I, vi to i želite, zar ne? Ko sve stanuje na onom čudesnom tavanu? I, zašto književnica sve te predmete imenuje velikim slovom: Priča, Stočić, Tužno pero, Zlatno pero, i tako redom. Da li na taj način ta bića dobijaju neku ljudsku osobinu? Koju?! Ali, veoma je važno da otkrijemo šta je Priča uvijek željela, i zašto? Šta je njen vlasnik radio pa nikada nije uspio da joj ispriča tu jedinu, a za nju najvažniju želju? I, među sve njih dolazi Pero. To Pero je na početku tužno, a kasnije postaje zlatno. Pa čak, velikim slovom Zlatno! Kako je to pero postiglo. Vi već znate gdje žive neispričane priče, i vi ih mnogo imate, ali, vi takođe znate da je prava priča tek onda sretna kada je ispričana i zapisana. A ko to može zapisati. Ovdje ćemo navesti nešto što književnica kaže u samoj priči: "Ponesena ljepotom koju je skupljala u sebi, tek Priča predloži peru da mu ona priča, a da je ono ispiše i ispriča. Zlatno Pero je s radošću prihvatilo tu ideju, pa su od tada njih dvoje pričali i pisali". Baš zanimljivo, priča govori samu sebe, a pero je zapisuje. Tako oboje postaju veliki, i pero i priča. Ali, koga su oni sve obradovali. Kako se sada ponašaju svi predmeti na tavanu, pa čak i ona stara tavanska prašina? Kome više nije nimalo dosadno, ko je sada ušao u čudesni svijet slova i glasova, i događanja koja do tada nije poznavao. A sve je tu tako prirodno: trava voli da raste, oblaci vole da nas pospu kišom, sunce voli da nas ogrije, voda voli da nas napoji, umije, očisti, oživi, jagnje voli da se igra i da raste, čak i ona mrvica zemljice, i ona voli da se u njoj nešto događa, pa šta onda vole priča i pero? Da li se tako sve pokreće, sve raspjevava, i oživlju-

je? A kad je nešto oživljeno, pokrenuto, kada ne miruje, ne mrtvuje, onda je to život, zar ne? I, kako je ova priča oživjela? A vi, jeste li malo porasli dok ste koračali, putovali, trčali, ili puzali, kroz ovu knjigu? Recite, kako se to može kroz knjigu protrčati, kako se kroz knjigu može proći lijepim odmjerenim korakom, u ritmu koji odgovara onome što je napisano, kako se može kroz knjigu propuzati, i ko to čini, kako se sa knjigom može, uz čudnu radost, i nešto usporenije hodati, kako se sama knjiga najbolje može obradovati. Znate li još jednu tajnu: svaka lijepa knjiga hoće nešto da vam pokloni, da vas daruje, da vas nagradi, da vas oživi, razveseli, da vam pomogne u nečemu, samo, knjiga želi nešto od vas – želi da prema njoj budete pažljivi, da je smireno, uljudno, jasno, saslušate, i da s knjigom otvoreno razgovarate. Nadam se, vi ćete sa ovom knjigom tako postupiti, pa će vas ona bogato nagraditi. To će obradovati najviše vas, a tako će i knjiga biti radosna. Ko će još biti obradovan? Naravno, i književnica Azra Aličić koja vam je u obliku knjige poslala ovaj divni poklon. A poklone treba znati uljudno primiti, zar ne?

Kada ste svu knjigu pročitali, sa svakom pričom lijepo porazgovarali, kada ste svakoj poklonili dužnu pažnju, kada ste obradovali i sebe i knjigu, recite: zašto je čitanje tako lijepo zanimanje, i, da li je istina da se sa knjigom sasvim neprimjetno, a divno raste!

Više vam nisam potreban. Odlazim. Stavljam tačku. A vas ostavljam sa bajkama. I tiho se radujem vašem lijepom čitanju!

Alija Hasagić DUBOČANIN

GLAS DOBRE DUŠE

Nekada davno, prije puno i puno godina, kralj Zločesti se naljutio na svoju Dobru Dušu, istjerao je iz svog srca i strpao u malu kutiju, a ključić progutao da ga nikad niko ne nađe.

Godine su prolazile polahko, a Dobra Duša, zatvorena i sama, tiho je tugovala. U početku se još mogla ljutiti, pa je kucala u nadi da će je neko čuti. Niko je nije čuo. A i da je vikala iz sve snage ništa joj ne bi pomoglo, jer je i glas kralja Zločestog bio isto tako zločest pa nije pošao s njom i ona je tako ostala i bez gospodara i bez glasa.

Sjela je u jedan ćošak i iz dana u noć, iz noći u dan sanjala da se pojavi neko ko će ugledati kutijicu, kome će se ona svidjeti, pa će poželjeti i da je otvori.

Dobra Duša nije znala šta se dešavalo sa kutijom i da je nakon toliko hiljada godina ona završila u dućanu starog Ben Azera.

Njegov dućan se nalazio s lijeve strane, kad se pređe kameni most, prekoputa širokih stepenica i dućana jorgandžije. U tom sokaku su bili razni dućani, a Ben Azerov je bio najmanji, prepun svakojakih stvari umotanih u želje i uvezanih trakama od snova.

Kutija Dobre Duše je bila tako lijepa da joj omot nije ni trebao. Ali, gdje da se nađe tako lijepa želja koja će je otvoriti?

Mnogi su ljudi ulazili u dućan, i poneka ptica, ali nikome se pogled ne zaustavi na kutijici. A i što će im kutijica bez ključa? Kutijica u koju se ništa ne može staviti, ni sakriti?

Jednog vrelog ljetnjeg dana, dok su zrikavci uvježbavali svoju simfoniju bez kraja i početka, na prag dućana doluta prašnjav i umoran jedan Glas. Eto već toliko godina putuje s jednog na drugi kraj svijeta, a još nije našao mjesto, neku dobru dušu da mu ispuni želju. A njegova je želja bila da pjeva umilno i mehko, treperavo i sjetno.

Jednom ga je njegova želja odvela do jedne kuće iz koje se čula muzika.

– Ha – pomislio je. – Tamo gdje je muzika, mora biti i pjesma.

Provuče se kroz otškrinut prozor i uđe u sobu bez mnogo svjetlosti. Za klavirom je sjedio mladić duge, raščupane kose i nešto zapisivao. Glas se tiho privuče i sjede mladiću na rame. Ovaj je upisivao note. Glas se obradova misleći da je konačno našao ono o čemu je maštao i uskoči u mladića kroz njegovo desno uho. Dugo je lutao. Spuštao se od grla do srca tražeći dušu, ali je ne nađe. A onda mu se obrati jedan drugi ljutiti glas.

– Šta ti radiš ovdje, uljezu? Ko si? Čiji si?

– Došao sam da pjevam. Zovem se Glas.

– Da pjevaš – naruga se drugi glas. – Samo tako – da pjevaš?!

– A šta bi ti, dobri moj, da pjevaš? – rugao se i dalje.

– Volio bih da pjevam o ljepoti, o dobroti – reče Glas.

– Pa, ko još sluša takve gluposti? Ovdje si na krivom putu. Ova sitna duša ne zna mnogo o tome. Mlada je, a gorda. Idi ti, prijatelju, dalje.

I Glas nastavi svoj put. Desilo mu se opet da je ušao u jednog mladog pjevača koji je volio da pjeva, ali nije znao. Glas se ponada da će

pomoći i njemu i sebi. Ali ubrzo shvati da je to uzalud. Koliko god se trudio da ga nauči, pjevač je jednako slabo pjevao. Zatim, rastužen Glas ode i od pjevača.

Bio je on još kod mnogih ljudi, zavirivao u njih, slušao kako im duša diše, ali nije našao ni jednu smirenu, ni jednu slobodnu. Ni u jednog ne nađe koliko je mrvica ljepote.

Danas, ovako umoran i bez nade odluči da ode, da ode zauvijek, da se sakrije negdje i da više nikad ne poželi ni da otvori oči, a kamoli da zapjeva. Obrisa cipelice, strese prašinu iz kose, pa uđe u dućan. Pogleda naokolo i sve mu se učini nekako isuviše blještavo i sjajno. Taman kad je okrenuo glavu da ide dalje, on ugleda u uglu kutijicu bez ključa. Provuče se ispod klupice, zaobiđe jednu sliku, pa drugu i dođe do police sa kutijicom.

– Lijepo – mislio je. – Ova kutija nema ključa i niko je takvu pokvarenu neće htjeti. Ona je pravo mjesto za mene.

Podiže se na prste, pomaknu u stranu poklopac sa ključaonice pa se uvuče u kutiju. Osvrnu se oko sebe i ne ugleda ništa.

Dobro je – mislio je Glas. – Kutija je prazna.

Sjede u ćošak i nasloni svoju umornu glavu na zadnji dio kutije i zaspa. A Dobra Duša, da je mogla, uzviknula bi od sreće. Napokon! Napokon je došao neko. Možda će me spasiti – mislila je. I onda tiho priđe svome gostu, svome spasiocu. Dobro ga je pogledala, pa ispod prašine ugleda sklopljene oči nekog ko je naprosto morao biti dobar. Kosa mu se ljupko spuštala na svijetlo čelo. Ruke su mu mirno ležale na ispruženim nogama i sav je bio tako, tako, pa bio je u kutijici. Zatim se nagnu i puhnu mu u lice. Oblačić prašine se uskovitla oko njegove glave i on kihnu:

– Apćiha! Apćiha!

Glas otvori oči i pomisli da sanja. Kad se prašina slegla, ugledao je pred sobom najljepše stvorenje na svijetu, duge kose i očiju bistrih kao jutro.

Dobra Duša pruži ruku i pomilova ga po kosi. A onda diže ruke kao da ga pita ko je.

Glas je pozdravi, ali mu ona ne odgovori. Samo je klimala glavom. On ustade i pođe prema njoj.

– Ko si ti? – upita je.

A ona spusti glavu i povuče se korak nazad.

– Ne boj se. Ja sam Glas. A kako se ti zoveš?

Dobra Duša podignu glavu i slegnu ramenima.

– Ti kao da ne znaš da govoriš?! – nastavi Glas. Ona brzo klimnu glavom, a onda se okrenu u stranu.

– Ne ljuti se. Nisam htio da te uvrijeđim. Evo, vidiš mene. Ja sam glas i čitav život sanjam da nađem nekoga ko će zajedno sa mnom pjevati. Ali, ne derati se kao zrikavci, ili galamiti kao žabe. Već pjevati, kao da šume šume, ili šapuće rijeka ili sijaju zvijezde.

Dobra Duša ga je pažljivo slušala, a oči su joj se širile od iznenađenja.

– Zato sam odlučio da sve zaboravim – nastavio je Glas. – Kad već ne mogu tako pjevati, onda neću nikako.

I dok je Dobra Duša okretala glavu negodujući, on sjede. Ona kleknu na koljena. Nagnu svoju glavicu prema Glasu i okrenu mu svoje desno uho. Zatim udahnu duboko, još dublje, i još dublje. Kako je ona udisala, jaki vjetar gurnu Glas i on, kao da ga vuče stotine ponora, upade u Dobru Dušu i ona progovori:

– Hvala ti, Glasu. Hvala ti do neba. Pa ti si me spasio. Evo, govorim. Čuješ li me?!

Glas se zbunjeno nasmija iz dubine Dobre Duše.

Zatim mu Dobra Duša ispriča šta joj se desilo i koliko dugo nije vidjela kišu, cvijeće, mjesec, cijeli svijet. Glas je gotovo zajecao koliko mu je bilo žao Dobre Duše i kako je samo lijepo govorila, pa zapjeva. Njegova je pjesma tkala dane tuge i beskrajno duge noći, uzdizala se visoko i širila na sve strane. I dok je on pjevao, Dobra Duša ispruži prvo jednu, a onda i drugu ruku i, od sreće, one se pretvoriše u krila. Umjesto haljine, zaogrnu se perjem najljepših boja. Onda je rasla i rasla, i kad više nije mogla stati u kutijicu, kutijica se prevrnu, pade na pod i razbi se. Iz nje izleti ptica.

Stari Ben Azer u čudu pogleda, zausti da nešto kaže, ali nije uspio. Otvorenih usta gledao je razbijenu kutijicu, a onda pticu kako širi krila. Ptica izleti iz njegovog dućana.

A Dobra Duša i Glas?! Pogledaj! Gore, u drveće. Poslušaj. Zaviri u sebe. Možda se baš tu odmaraju nakon dugog leta, ili pjevaju a da ti to i ne znaš.

ZBRKA

Desilo se jednom tako da je Mali Mjesec sanjao divan san. Sanjao je da je sišao na Zemlju, stavio šešir na glavu, uzeo štap u ruku i zakopčavši kaputić krenuo u šetnju. Šetao je i šetao jednom mirnom, beskrajno dugom ulicom. I dok su njegovi koraci odzvanjali, stabla lipa poredana u dva duga niza mirisala su tako opojno da mu se činilo da lebdi, da treperi. Ptice su umilnim glasom pjevale, a povjetarac tiho šumio.

Očaran i zanesen, Mali Mjesec zatvori oči, pa se spotaknu o svoj štap i pade na nos. TLAP. Kad je ponovo otvorio oči ugleda svoj krevetić i svoju sobu i shvati da je sanjao – ali, nikad tako lijepo kao sad. Samo je šetao i šetao i kao da se cijeli svijet pružao pred njim u svoj svojoj ljepoti, koju nije gledao sa visina tamnog neba, već u koju je uranjao kao što dijete uranja u vodu.

Popeo se na krevetić i odlučio da ponovo sanja isti san. Okretao se, prevrtao. Pa se opet

okretao i prevrtao, ali san se nije vraćao. Rastužen Mali Mjesec ustade, upali svjetlo, obuče se i, ne gledajući na sat, iziđe vani da potraži svoj san. Ako već nije u njegovoj glavi, onda ga sigurno negdje čeka.

Sav u mislima o snu, Mali Mjesec nije ni primijetio sa koliko čuđenja i ljutnje su ga ispratila dva mala paperjasta oblaka. Oni su se grijali na suncu i vježbali kolut naprijed i kolut nazad, a on ih je, žurno prošavši između njih, zaustavio na pola, pa nisu bili ni kolut naprijed ni nazad.

Ugledavši Malog Mjeseca tik ispred svog nosa, Sunce se iznenadi da je dan već prošao i da je vrijeme za spavanje, pa ne razmišljajući mnogo zatvori svoju knjigu, skide šešir i bućnu se iza brda, pravo na glavu Velikog Mjeseca koji se kupao u jezeru.

Kako je Sunce otišlo, a Mali Mjesec još uvijek bio samo mali mjesec, a ne pravi veliki mjesec koji pali svjetlo kad Sunca nema, nastade potpuni mrak. Ništa se nije vidjelo. Ama baš ništa.

Ooo, kakva je zbrka nastala na nebu. Velika Zvijezda se probudila i vidjevši da se ništa ne vidi pohita da probudi zvjezdice, misleći da je

vrijeme da sjaje. One su se bunile, zijevale, neke su čak i plakale što ih budi, a nisu se još naspavale.

– Već je duboka noć, ništa se ne vidi – mislila je Velika Zvijezda i sva u žurbi jurila po nebu desno, lijevo, gore, dolje, budeći zvjezdice. Ali, dok bi jednu probudila, druga bi već zaspala. I sve tako redom.

Stisnuvši šake, ljuta i nenaspavana ode do kuće Velikog Mjeseca i zakuca na vrata. Kucala je, zvala i lupala, ali se niko nije odazivao.

– Mora da je otišao na kupanje – pomisli Velika Zvijezda. – Ljenjivac jedan. On se brčka, a ... Uh! Sad ću mu ja pokazati!

– Mjeseče, Veliki Mjeseče! – vikala je Velika Zvijezda.

– Sad je Mjesec ovuda projurio, ali kud je dalje otišao, ne znamo – rekoše dva oblačka.

– Mjeseče, Mjesečeeee....

Mali Mjesec je žurio ne čujući ništa. Morao je naći svoj san. On je morao samo naći svoj san. I ne gledajući oko sebe, naleti na Veliku Zvijezdu. PRAS!!! Kakav je to bio sudar. Hiljade malih ptičica cvrkutalo im je iznad glava.

– Ovo je već previše – uzviknu Velika Zvijezda, pa uhvati Malog Mjeseca za uho.

– Slušaj ti, mali žuti, ako te sad jednom lupim od tebe će ostati samo fleka. Fleka, jesi li čuo!? Šta jurcaš naokolo? Gdje ti je Veliki Mjesec? Mmm? Govori! Jesi li gluh!?

– Ja, ne znam. Ja sam izišao da tražim san i samo sam ...

– Šta da tražiš!? – upita već bijesna Velika Zvijezda, pružajući drugu ruku ka drugom uhu Malog Mjeseca.

– Ovdje se ne zna ni je li dan, ni je li noć, a on traži nekakav san. Jesi li ti normalan?! Znaš li ti koliko je sati, ha?

A onda se zamisli – Stvarno, koliko li je sati. Možda je dan, možda noć. Vrijeme, ah to vrijeme. Dan, noć, dan, noć. Tako sam umorna i pospana.

I dok je ona tako mislila i vukla Malog Mjeseca za sobom, bliještava svjetlost obasja nebo. To su se Sunce i Veliki Mjesec popeli na vrh onog brda iznad jezera brišući preostale kapljice jezerske vode sa sebe.

Dođoše Velika Zvijezda i, sapličući se za njom, Mali Mjesec, dođoše i dva oblačka i ostali

oblaci. Probudiše se i sve zvjezdice i dođoše. Iskupi se sav nebeski svijet.

– Stooooj! – viknu Sunce. – Kakva je ovo zbrka? Kakva je ovo gužva i galama?

– Ti – pozva Malog Mjeseca – šta je to bilo?

– Ja, ja – poče mucajući Mali Mjesec. – Ja sam sanjao moj san i onda je on otišao i ja sam ustao i pošao da ga tražim, i... i..

– Aha, reče Sunce. – Znači, ti si spavao. Veliki Mjeseče, koliko je kod tebe sati?

– Kod mene je ponoć po mjesečevom satu. A kod tebe?

– Kod mene podne po sunčevom satu. Znači, sada je dan po sunčevom satu, a noć po mjesečevom satu. Mjesec i ostali svjetuljci treba da spavaju.

Zatim se okrenu prema Malom Mjesecu, pa reče:

– Ljutim se na tebe Mali Mjeseče. Kada si prošao pored mene, ja sam otišao na spavanje prije vremena. Ali, pošto je dan, ja se opet vraćam na posao, a vi svi brzo na spavanje. Tako. Eto! To smo riješili.

– A ti, ti Mali Mjeseče – nastavi Sunce – dođi ovamo. Dođi, dođi. Tako. Reci mi sad nešto iskreno. Kad bi ti pošao negdje, recimo da moraš na neki put hitno, a neko ti ne da, pa čak i juri za tobom da te vrati, da li bi se to tebi svidjelo?

– Pa, ne, ne bi – odgovori Mali Mjesec.

– Eto vidiš. I ti bi onda bježao kao i tvoj san, zar ne?

Mali Mjesec klimnu glavom.

– Dobro, reče Sunce. – Pusti svoj san. Vratiće se on sam, vidjećeš. Možda je morao otići daleko do nekog dječaka ili djevojčice, ili oblačka, pa kad oni odsanjaju snove, on će se vratiti tebi. U redu?

– U redu, reče Mali Mjesec.

– A, sad – reče Sunce – trk na spavanje.

Eto. Tako se završila zbrka. Dan je opet bio dan, a noć je bila noć. Mjeseci, Velika Zvijezda i zvjezdice ugasiše svoje noćne svjetiljke i zaspaše. Usniše.

NEKO JE U SOBI

Vani je padao snijeg. Nježne pahulje ljuljuškale su se u zraku tiho donoseći noć.

– Laku noć, Damire. Lijepo spavaj.

Damir osjeti mamine ruke na kosi. Kao i uvijek, blago ga je poljubila i popravivši pokrivač na njegovom krevetiću, izišla iz sobe.

Ali, ona nije znala da Damir još dugo neće zaspati. Čim bi izišla Damir bi otvarao oči. Uvijek mu se činilo da, čim mama ode, neko dođe i šeta po njegovoj sobi. Skriva se ispod kreveta ili iza zavjese. On bi, zatim, pokrivač navukao do nosa, i još dublje se ušuškavao u jastuk. Ponekad mu se činilo da će mu srce iskočiti, toliko je jako kucalo. Naravno, ništa nije mogao da vidi. Samo je osjećao da ga nešto guši u grlu, a tople suze same klize niz njegove obraze. Nikoga nije mogao zvati. Napravio bi buku. A i dok bi neko došao da mu pomogne, ko zna šta bi se desilo s njim.

– Vau, kakav konjić! – začu Damir neki nepoznat, ali ipak blag glas.

– Znaš drugar – obrati se ovaj blagi glas još nekome. – Oduvijek sam želio da budem kauboj. Pravi pravcati. Da jašem konja i da imam šešir.

– Kauboj. PIH – odgovori uobraženo sad neki drugi glas.

– Ja nisam nikad želio da budem ništa drugo osim to što jesam. I, znaš kako mi je super. Oho-ho-ho – tiho i strašno se nasmija uobraženko.

– Pogledaj koliko ovdje ima igračaka! Vidi ovog pajaca što svira gitaru. Ha-ha-ha i majmun s njim. E svašta. Kako li se samo njih dvojica slažu kad pjevaju?

– Ne znam zašto uopšte razmišljaš o tome. Kako bi samo mogli pjevati majmun i pajac. Pa, nikako, naravno.

– A, vidi ovo. Uh što je dobro. Karta svijeta. Prava stvar – reče blagi glas.

– Nije loše. Nije loše. Ali to je karta jednog svijeta. A šta je sa kartom drugog ili trećeg svijeta? Čik nek naprave kartu nevidljivog svijeta. To bi već bilo nešto – nabrajao je uobraženko.

– Nije važno. A vidi ovo. Fudbal! ... šutaj Strahovište. Šta ti je?! Praviš galamu...

Među dva glasa gotovo neprimijetno ... se Damirov jecaj. On više jednostavno nije ... da izdrži taj grozni osjećaj da je neko ... svakog trena može njega da otkrije, a onda...

– Šššššš – reče prvi glas. – Slušaj. Neko plače...

– Ha-ha-ha, nasmija se tiho drugi. – Pa ... Neka plače. Mora da ga je strah. To znači ... zna da sam ja tu.

– Slušaj! Ne davi. Bolje da vidimo ko je ...

I njih dvojica zakoračiše prema Damirovom krevetiću.

Oh, samo da mi ništa ne urade, mislio je Damir. Možda hoće da mi zavrću ruke, ili da me golicaju dok se ne ugušim od smijeha, ili će me odvesti negdje odakle neću znati da se vratim...

– Vidi, vidi. Pa to je jedan mali dječak – reče blagi glas. – Da se upoznamo s njim. Šta misliš?

– Pa, ne znam. Baš bi bilo uživanje da se još malo plaši. Uf, kakva je to zabava – odgovori uobraženko.

– O, nemoj biti dosadan. Zar ne možeš ni jedan jedini minut biti samo malo drugačiji?

– Čuj drugačiji! Što drugačiji? Pa, ovako je sup.. Oj. De dobro. Ne udaraj se. Neka budem drugačiji, kad si baš zapeo.

– Hej, maleni. Maleni. Iziđi ispod tog pokrivača. Mi želimo da se upoznamo s tobom – reče onaj prvi glas.

Damir nije znao šta da uradi. Bilo ga je strah. Ali, mislio je da možda ova dvojica i nisu tako strašni kad već žele da se upoznaju s njim. Polahko je otkrivao lice.

– Evo ga. Evo ga – reče uobraženi glas.

– Zdravo maleni. Ja se zovem Mračni Mrak Mrakan, a ovo je moj drugar Strahovište.

Pokaži se,
javi se,
reci svoje ime,
ne boj se.

Otpjeva Strahovište.

– Ja sam D..D..Dam..ir – odgovori dječak plašljivo pokušavajući da vidi s kim priča.

– Ništa se ti ne brini. Ja sam mrak i po noći me ne vidiš, isto kao ni moga Strahovišta. Ali, pošto već pričamo s tobom, onda ...

– CAK, CAK, CAK. Vidiii!!

Odjednom Damir ugleda jedno malo čupavo stvorenje sa vragolastim osmijehom na usnama. Oči su mu se caklile i ono mahnu rukom. – Tarararam! Ja sam Strahovište. Ja sam strah i mene se svi boje. Ja budem gdje hoću i kad hoću. Mogu da uđem u tebe. Mogu da se sakrijem u tebe i onda da te..pla..šim čim hoću.

– Polahko, Strahovište. Polahko – reče Mrakan. – Što ga plašiš odmah. Zar se nismo dogovorili da večeras bude drugačije – progovori jedan nekako visoki, nekako široki, a opet nekako niski čovječuljak velikih sivkastih očiju i blagog osmijeha.

– Pa, dobro. Šta ti odmah! Nisam mislio da ga plašim, nego da, nego da...

– Da se malo hvališ. Znam, znam. Damire, ne obraćaj pažnju na njega. On samo tako govori i to zvuči strašno, ali nije on baš tako strašan. Ponekad ga oni koji se plaše čine još strašnijim,

i on, bezobraznica jedna mala, onda uživa i smije se do besvijesti.

– Eh. A sad, pošto smo se tako fino upoznali, možda ne bi bilo loše da se malo i poigramo. Šta kažete vas dvojica? – upita Mrakan.

– Uh. Baš dobro – reče Damir sad već nimalo sanjiv i bez straha. Ali, čega ćemo se igrati?

– Šta mislite kauboja i indijanaca – reče Strahovište.

– Ja bih da budem kauboj – reče Mrakan. A ti Damire imaš tako lijepog konjića, pravog kaubojskog.

– Aha. Tvoj je. Imam i šešir. Tamo ti je u onoj velikoj korpi pored stolice – reče Damir.

– Šta ćeš ti biti, šta ćeš ti biti, biti-ti-ti, upita Strahovište Damira.

– Još ne znam. A ti?

– Hm – razmislivši malo, Strahovište odgovori – Ja ću biti indijanski vrač, pravi vrač.

– Dobro, a ja ću biti poglavica. Poglavica Da-mir.

– Odlično – reče Strahovište. – Nas dvoje protiv Mrakana, ha-ha-ha. Moramo ga pobijediti. Ali, prvo šator!

I ubrzo počeše da se igraju. Mrakan je poput pravog šerifa jahao na svom konjiću i uzvikivao jipi, điha. Strahovište i Damir su se sakrili ispod pokrivača – pardon! ispod šatora – smišljajući kako da ga uhvate. Htjeli su da ga preplaše, ali je Mrakan bio hrabri šerif i ničega se nije bojao.

Onda su htjeli da ga uhvate tako što će baciti pokrivač na njega.

– Vuci, vuci, Damire! Tako! A sad. Hop! Prebaci, brzo. Bravo. Damir i Strahovište su skakutali oko konjića i uzvikivali:

– Uhvatili smo te šerife. Predaj se! Ti šerife mrakoliki. Smijali su se i spuzli pokrivač na pod, ali, Mrakanu ni traga ni glasa.

– Ju-hu! Evo me! Gore. Vidi, Strahovišteee! Opa! Bum. Damireee! Evo me sad dole.

Damir i Strahovište su u čudu gledali Mrakana koji se veselo smijao i zvao ih čas sa ovog čas sa onog mjesta. A onda je iznenada nestao. Sasvim nestao.

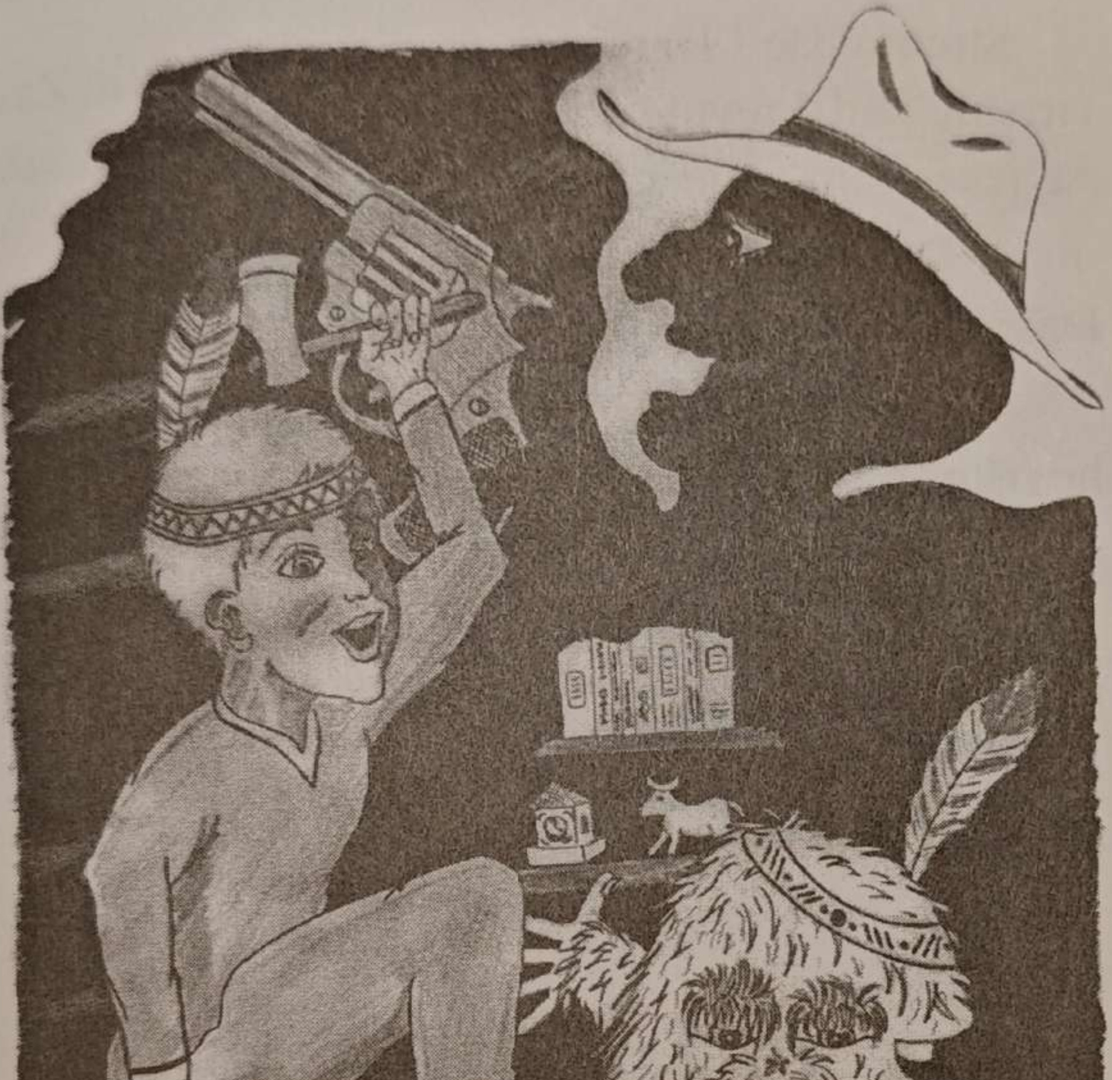

Strahovište i Damir su ga svugdje tražili, virivali pod krevet, pod pokrivač, u ladicu, zavjese – ali, nije ga bilo.

– Da upalimo svjetlo i nađemo ga – Damir.

– Ne. Mogao bi se naljutiti – odgovori Strahovište.

– Potpuno sam zaboravio na to – reče Damir. – A mogla bi i moja mama doći ako vidi svjetlo i pokvariti nam igru. Imaš pravo Strahovište.

Onda su sjeli, prekrstivši noge kao pravi indijanci i odlučili da ga strpljivo čekaju.

CAK, CAK, CAK BAAAAM! Evo me! Jupi! Uhvatite mee!

Onda je opet nastala jurnjava, smijeh i galama. Eh, kako su tek sad uživala ova tri drugara!

Umoran nakon igre, Damir se samo baci na svoj krevetić i zaspa.

Mrakan i Strahovište su ga pažljivo ušuškali. Zatim ostavili igračke na njihova mjesta, na brzaka raspremili sobu, a onda na prstima izišli kroz prozor pazeći da ga ne probude.

Ujutro je Damir sa osmijehom na usnama otvorio oči. Sjetio se svega od sinoć. Čudilo ga

je kako se moglo desiti da mu baš niko, ama baš niko nikada nije pričao o mraku i strahu, i to kakvi su samo oni drugari, a kako se tek igraju. Sada je jedva čekao da se spusti noć, da ga mama poljubi, zatvori vrata, a da onda dođu njih dvojica. Bilo mu je došlo da se glasno nasmije, ali nije. Bolje je da to ostane njegova tajna.

REPIĆ I ŠEŠIRKO

Kad bi se sastale sve ptice i ptičice, kad biste pitali cvijeće i šumu, i veliki hrast, i sve i svakoga ne bi vam mogli reći ni šta je to, ni kako je to, ni zašto to. Možda bi nebo znalo, ali nebo se skriva iza oblaka i iza vreline Sunca, pa kad ga pitate ono se pravi da ništa ne zna.

Ovako je to bilo. Kad su se na vrhu onog gore debelog hrasta igrala dva ptića, dvije male ptičice – Repić i Šeširko – zašuška u jednom smežuranom, rupičastom listu NEŠTO. Njih dvojica iskočiše iz gnijezda i bojažljivo, na sva četiri prstića svojih nožica, krenuše prema listu iz kojeg je dolazilo šuškanje. Koračić po koračić i stigoše.

– Šta li je to – prošapta Repić.

– Čekaj, čekaj malo – okrećući glavu čas na jednu, čas na drugu stranu odgovori Šeširko.

– Ali, šta je to?! Oo, što se ja bojim. Šeširko, Šeširko – povlačeći se unazad Repić je dozivao svoga brata.

– Pusti me. Ne znam ni ja šta je to. Jedino da otvorimo list i da ...

– Ne, ne, ne – uplaši se Repić i otrča do gnijezda. Mene je strah i baš me briga šta je to.

– I mene je strah – reče Šeširko iskreno. – Ne smijem ni ja da ga dirnem, ali moram.

I on se primaknu, kljucnu list, a on se onako smežuran i rupičast rasu u komadiće. Samo je jedan njegov dio, uvezan i izvezen bijelom niti, ostao čvrsto priljubljen uz grančicu. A u tom smotuljku bjeline bijaše nešto zeleno posuto žutim tačkicama.

– O, štaaa je ovooo? – upita začuđeni Šeširko. – Repiću, Repiću dođi da vidiš ovo. Hajde. Brzo. Hm ... nije crvić, nije glista, nije ni travčica. Da ga dirnemo?

– Ja ne – reče Repić. – Nisam lud, pa da me pojede.

– Ne budi smiješan. Mi imamo kljun. Dva kljuna! I kandžice, pa ćemo se braniti kao velike ptice.

– Ja opet ne smijem – reče Repić.

– Dobro. Ja ću.

Kljuc, kljuc, kljuc.

– Ha, ha, ha, aj – nasmija se ono nešto malo u zelenom kaputiću. – Ko me to škakilja?

Od uvijanja malog tijela, žute tačkice zasjaše na Suncu.

– Ko si ti? – upita ozbiljno i hrabro Šeširko.

– Čuj, ko sam – reče mali zeleni. – Pa, ne znam. Niko mi ništa nije rekao. Ali, kako mi je bilo vruće, i kako mi je bilo tijesno u ovoj zelenoj kućici.

– I baš ne znaš? Stvarno, stvarno ne znaš? Mislim, zaista? – upita Repić.

– Ne znam. Ne znam ni kako da znam. Eto, recite mi vi ko sam.

Repić i Šeširko se zgledaše i uglas rekoše: – Ne znamo ni mi.

Pa se onda svi zamisliše. Nije mala stvar reći nekome ko je on. A onda Repić uzviknu: – Znam. Znam. A, šta da mi tebi damo ime Zelenko i da budeš neko.

– Kako to misliš?

– Pa lijepo. Kad neko ima ime, onda je on neko. Evo. Ja sam Repić. Ja imam tako mali,

kratki rep pa me svi zovu Repić i sve ptice znaju ko sam ja. A Šeširko. Šeširku je žuto perje izraslo na glavi, pa kao da ima šešir.

Šeširko se nakloni i na njegovoj glavi kao da je zaista bio šešir.

– Dobro – reče Zelenko. – Ako vi kažete, biću Zelenko.

Kad je pala noć i izišao Mjesec visoko na nebu, niz jednu njegovu zraku, u krošnji hrasta, klizili su potoci suza. Zelenko je plakao i mislio:

– Kako sam ja jedan na svijetu. I niko me ne zna. I ne znam kako se zovem. I ne mogu da letim kao Repić i Šeširko. Ne mogu se ni maknuti sa ovog mjesta.

– Šššš...šššššš..... Tješio ga je Mjesec. – Šššš, mališa. Sutra. Vidjećeš. Sutra kad svane Sunce sve će biti dobro.

– A šta će mi Sunce? – uzviknu Zelenko. – Ono me samo grije i grije , i skuham se ovdje ovako zaljepljen.

– Ti sad samo spavaj. Vidjećeš. Obećajem ti.

I Mjesec odskoči visoko, ušuškavši Zelenka jednom svojom zrakom.

Dok je Zelenko spavao, njegova je boja blijedila. Nestajalo je žutih tačkica i on više nije ličio na crvića.

Ujutro ga je probudilo Sunce. – Ustani. Probudi se.

Zelenko protrlja oči i protegnu nogice. Onda u čudu pogleda, pa još jednom pogleda.

– Otkud meni noge – pomisli. – Noge!! Pa ja mogu da hodam! Sunce se nasmiješi njegovim prvim nesigurnim koracima pa reče:

– I ne samo to, mali moj. Hajde, dođi. Poleti.

– Da po, po, da šta?!! – uzviknu Zelenko.

Čuvši galamu, dotrčaše Repić i Šeširko. Šeširko se uhvati za glavu.

– O, Zelenko. Šta ti se desilo? Jesi li dob... Ooo, koliko noga imaš ! Ko ti je to uradio?

A, Zelenko, sav uzbuđen, hop, hop i poleti.

– Šeširko – uzviknu Repić. – Vidi. Zelenko leti. Nikad mi neće biti jasno kako je to uspio, pa on je bio samo crv.

– Ne čudi se Repiću – odgovori Šeširko. – Zelenko je leptir. Znaš, kao oni žuti, i bijeli, i šareni što su lepršali oko nas kad smo bili mali.

Zelenko napravi krug iznad njihovih glava, pogleda u nasmiješeno Sunce, pa se vinu visoko, i još više i još više prema nebu.

– Tako. Tako. – hrabrilo ga je Sunce. – Slobodno. Slobodno.

A Zelenko, presretan, uzviknu:

– Imam krila. Ja letim. I letim gdje hoću.

Zatim se nasloni na vjetar i uzdahnu: – O, kako je lijepo biti nezaljepljen, biti slobodan ovako na vjetru. Zatim uzviknu:

– Repiću, Šeširko, Sunce! Ja sad znam ko sam. Ja sam leptir.

ČAROBNJACI POJMA NEMAJU

Uvijek, od kako je života i svijeta, kad se rodi dijete na nebu se upali samo njegova zvijezda. Noću, kad dijete putuje kroz Zemlju Snova ona mu svijetli da nađe put do novog jutra, a danju se šćućuri u njegovo srce, pa kad se smije i raduje ona zablista u njegovim očima.

Tako je bilo i sa malim čarobnjakom iz zemlje Santisanmi. Kad se on rodio, došao je i ostao na svijetu sasvim sam, zato su njegovu zvijezdu čuvali Pet Mudraca.

Kako je Maštan bio uvijek sam i majušan, ostali čarobnjaci su ga stalno gurkali, tapkali ga rukom po glavi, zadirkivali ga i smijali se govoreći kako on ništa ne zna, kako pojma nema.

– Eto, eto, ne znaš ni laž lažnuti – nasmija mu se Lažljivica Lažljiva.

– Bolje ti je da odeš odavde. Idi. Od tebe nikad neće postati čarobnjak.

Maštan bi na to samo spustio glavu i otišao do šumarka, pa sam sjedio u tišini gledajući u oblake što su plovili nebom. Ali, čak ni tad mu nisu dali mira.

Iznad njega, kružeći, letjela je Pohlepština i smijala se:

– Šta je? Šta je tupavi Maštane? U šta buljiš? U nebo? Neće te nebo naučiti da letiš ovako kao ja. Za to se treba roditi. A ti? Ti nisi ni bubica nisi ni ptica. Ti si tupav i tupav si. Aha-ha-ha-ha.

Maštan bi okrenuo glavu na drugu stranu ili bi je zagnjurio u travu skrivajući pogled. Srce mu se stezalo što on, eto, ne zna, što, naprosto, ništa ne zna. Često se pitao zašto je uopšte i rođen u ovoj zemlji, a ne negdje drugo. I šta li je više to, to što se zna.

Jednom kad je šetao uz potočić, a na lijevoj obali grupa malih čarobnjaka igrala igru – Evo me, nema me – pojavljujući se i nestajući u trenu, on zastade da ih pogleda.

Tad se prema njemu okrenu čarobnjačić Vidišme i baci kamen na njega. Maštan odskoči u stranu da se spasi. I drugi čarobnjačići, smijući se na sav glas, dograbiše neko kamen, neko ka-

menčić pa stadoše gađati Maštana. On se izmicao, skakutao, poskakivao, saginjao i bježao, ali dolen jedan kamen i pogodi ga u glavu. Sve mu se zacrni pred očima i on pade na zemlju. Ostali se nasmijaše, okrenuše glavu i ostaviše ga da leži na travi. Ležao je nepomično cijeli dan. Došla je i noć, a Maštan je i dalje ležao.

Samo su na nebu Pet Mudraca gledali šta se dešava. Bili su zabrinuti. Najstariji među njima provuče ruku kroz nebo na drugu stranu, zagrabi malo novog jutra i jutarnje rose pa je stavi Maštanu na čelo, gdje je izrasla povelika čvoruga.

Ujutro, kad je rosa umivala travu, on se probudi. Osvrnu se oko sebe i svega se sjeti. Da ga nije bilo stid, zaplakao bi. Ali, ovako, on sakri svoju tugu duboko u sebe i donese jednu važnu odluku. Kad ga već neće u zemlji Santisanmi, onda će on otići. Otići će makar na kraj svijeta, samo da nikom ne smeta. Kako nije imao nikakvih stvari ni uspomena, on samo popravi kaputić, ispravi glavu i pođe.

Dugo je putovao. Možda i godinu, možda i dvije. Nije više brojao. Danju je trčkarao sa leptirima, mahao pticama, šutio sa ribama, jeo bobice i šumske jagode i putovao, putovao, putovao. Naj-

češće je dugo sjedio na jednom mjestu, ili ležao na travi gledajući u oblake. A oblaci su plovili i bili čas psi, čas brodovi ili lađa u kojoj je sjedio čovjek u šeširu i veslao. Pa su se onda, ploveći, oblaci stapali jedan u drugi i postajali vitezovi sa velikim mačevima koji se bore protiv zmajeva koji bljuju vatru. Nekad su bili rasuti kao ogromni cvjetovi, raspjevani, slatki i smiješni. Ponekad bi se obučena u bjelinu oblaka pojavljivala djevojka u haljini, duge kose i bosa. Bila je toliko lijepa da je sličila na svježe jutro, ili na sunce, ili na samu ljepotu, na možda, možda njegovu mamu. Tada bi se rastužio, i jedna suzica bi se iskrala iz njegovog oka. Brzo bi je obrisao, ali kad bi otvorio oči taj oblak bi već otplovio daleko, odnoseći sliku najljepšeg i najdražeg bića.

Nije prošao, ipak, ni jedan dan a da se nije upitao zašto su mu čarobnjaci govorili da on ništa ne zna. Dobro, nije znao praviti čarolije, ali je znao da napravi vjenčić od cvijeća, ili da zvižduće i pjeva kao ptica, ili da prstom u pijesku nacrta najljepši dvorac, ili zamak, ili konja. Ali, to nije bilo ono što su oni tražili, a on nije znao šta treba da se zna pa da se zna to što se zna. Jedne noći, ušuškao se prvim jesenjim lišćem, pokrio

velikim zelenim listom i, prije nego je zaspao zaželio laku noć cijelome svijetu, jer on nije imao nikog drugog osim cijeli svijet. I dok je spavao njegova zvijezda sa Pet Mudraca jako zasvijetli i, spuštajući se, zaplovi prema zemlji. Kad je dodirnula zemlju, skočiše s nje Pet Mudraca i uputiše se ka Maštanu. Došavši do Maštana, oni posjedaše oko njega.

Prvi pruži ruku i dodirnu Maštanovo čelo, pa reče:

– Maštane, sanjaj. Sanjaj Maštane i reci nam šta je to što je najljepše na svijetu.

Čuvši ovaj glas, Maštan se ne probudi, ali zaplovi Zemljom Snova, pa mu se pred očima pojavi ona, najljepša. Ona koju je zvao svojom majčicom. I pođe pričati Mudracima kakva je ona, i kako su joj tople oči, i kako joj je umilan glas, i bijeli i nježni prsti kao cvjetovi krina.

– Pričaj nam Maštane – nastavi Mudrac. - Kaži nam sve.

I Maštan nastavi: – Kad se smije, moja majčica, to je kao da povjetarac miluje krošnje i cvijeće. Ponekad mi dodirne obraz i pomiluje me po kosi.

Slušajući ga, Pet Mudraca su uzdisali i gledali u daljinu, zagledani daleko, daleko, čak tamo gdje je tiho šaputalo njihovo djetinjstvo.

Onda drugi Mudrac progovori: – A sad nam reci šta je to što je najtužnije na svijetu.

– Najtužniji na svijetu je jedan Maštan, koji bi želio makar nešto da zna.

– Maštane! – zovnu ga treći Mudrac.

– Probudi se, nastavi četvrti.

– Pogledaj, reče peti.

Maštan otvori oči i ugleda Pet Mudraca. A oni polahko, jedan po jedan zasjaše i umjesto njih Maštan ugleda pet blještavih slova – M A-Š T A.

Zbunjen, progovori: – Ali, tu nedostaje jedno slovo. Slovo N.. Ja se zovem Maštan i zašto ...

– Tačno – prekidoše ga slova. – Ali, ovo nije tvoje ime. Ovo je ono što ti znaš. Ti znaš da maštaš. Ti si mašta. A u mašti je sve što treba da se zna. Mašta je ono što se zna. Što u mašti zamisliš, tu je. Što je lijepo u cijelome svijetu, sve u maštu stane: i konjići, i oblaci, i vitezovi i ptice i sve, sve, sve. Maštaj Maštane! U tvojoj mašti je Zemlja Snova.

– Ali, čarobnjaci iz zemlje Santisanmi, oni su...

– Maštane – nasmijaše se Pet Mudraca i pet razigranih slova – Maštane, pa čarobnjaci pojma nemaju. ONI ništa ne znaju.

PATULJKOVA KUĆICA

Nedaleko od velike zelene rijeke nalazila se jedna vrba. Nije bilo ljepše vrbe od te na cijelome velikom svijetu. Bila je visoka, debeljuškasta, duge zlatne kose što se poput šapata lelujala na sve strane.

Unutar vrbe bješe patuljkova kućica, a u kućici patuljkov sto, stolice, krevet, mali ormar, krojačke makaze i jedna šivaća mašina. Naš mali patuljak bješe krojač. Bio je vrijedan, ali tvrdoglav i namćorast, jer je sve što bi radio moralo biti baš onako kako on zamisli u svojoj glavi i nikako drugačije. Pa i ime mu je bilo Činčiniš Povolji.

Kada bi mu ježić ili medo, ili uobražena lija dolazili sa molbom da im sašije novo odijelo, sav posao oko šivanja, biranja boja i ostalog pripadao je Činčinišu, koji nije čekao ni trena sa poslom. Primio bi na znanje njihovu želju i onda, zadubljen u misli, šetao po svojoj kućici gore dolje smišljajući boje, dužinu rukava, kravatu za

medu ili šešir za liju. Nije mnogo govorio, a nisu ni drugi. Činčiniš bi se jako naljutio kad bi mu neko našao neku zamjerku, pa bi galamio i vikao da se sve naokolo treslo. A šio je zaista tako dobro da mu se nije mogla naći nijedna greška.

I desi se tako jednom krajem ljeta da nije imao posla, pa kako nije volio da sjedi i ništa ne radi, on odluči da uredi svoju kućicu.

Izvukao je male merdevine, uzeo velike stare makaze i popeo se na vrbu. Šišao je i šišao njenu dugu kosu dok nije došlo podne, a na vrbi nije ostalo ni jedne jedine grančice ni listića. Onda, zadovoljan, siđe niz merdevine, unese ih u kuću. Opra ruke i sjede da ruča. Kad je završio, popravio je vrata na ormaru, očistio makaze, prebojio sto i stolice i podmazao svoju šivaću mašinu. Iako to niko nije smio reći, svi su znali da jedino nju Činčiniš voli. A sam Činčiniš je krijući uživao u njenom štektanju, preciznosti i šutnji. Ona se nikad nije bunila ma šta on radio.

Kad je patuljak završio sve poslove, umoran, legao je u krevet i odmah zaspao.

A vani, vrba ogledavši se u vodi uzviknu od bola. Nigdje nije bilo njene divne duge kose. Samo su iz debeljuškastog stabla ponegdje provirivale

grane, do pola odsječene i gole. Od tuge i o-
očajna, vrba se zaplaka, a zatim utrnu. Ugasi se
sva njena ljepota, prestade da miriše, prestade
gotovo i da diše.

I dok je Čimčiniš spavao, ormarić, mašina,
krojačke makaze i svi ostali stanovnici njegove
kućice osjetiše da se nešto strašno desilo. Postalo
im je hladno. Zidovi su odrvenili, a nestao je i
onaj poznati vrbin miris u kojem su posebno uživali u ljeto i jesen. Pošto su bile najlaganije, krojačke makaze se provukoše ispod vrata i iziđoše vani. Ugledavši jadnu vrbu uspjele su samo otvoriti usta i reći jedno – škljoc. A, onda, jedva, kao da su teške kao cijelo brdo uđoše u kućicu. Drugi u čudu nisu mogli da vjeruju svojim ušima kad su čuli šta su im krojačke makaze ispričale. Toliko su se naljutili na Činčiniša da su odlučili da ga nauče pameti. Strpljivo su čekali da se Činčiniš probudi, a onda...

Kad se Činčiniš probudio, ustao je, stavio svoju kapicu na glavu , obukao radno odijelo i odlučio da šije nešto po svojoj volji. Čim je uzeo platno u ruke ono mu se odmah istrgnulo iz ruku. Začuđen, pođe da ga uhvati, a ono pobježe u ćošak.

On brzo skoči na platno, uhvati ga objema rukama, prebaci na sto i zaveza u dva čvora ispod stola.

– Tako – govorio je Činčiniš sebi u bradu. – Sad mi više nećeš bježati.

Zatim uze makaze u namjeri da kroji, ali i one postadoše neposlušne. I umjesto da kroje s radošću, kao i prije, makaze se naoštriše i krenuše prema patuljku.

– Aj, aj, aj – Šta je ovo?! – u trku je vikao Činčiniš. – Šta vam je svima danas?

– Grims, grims, grims – makaze su prijeteći išle za njim.

– Ti nepažljivi, ti okrutni... cak, grims, grims.

– Tako mi svih patuljastih patuljica, ne znam šta se dešava, ali ne dozvoljavam da se u mojoj kući tako ponaša.

– U tvojoj, cak, cak, u tvojoj kući?! Usuđuješ se reći TVOJOJ?!! rekoše makaze bijesno.

– Mojoj, pa šta?!! E, neće to više ovako.

On preskoči makaze i u letu ih uze u ruke okrenuvši željezna oštra usta prema platnu.

– A, sad, na posao!

Platno i makaze su se otimali, nisu ga htjeli slušati, ali je Činčiniš Povolji ipak uspio da skroji jedan rukav. Uzeo ga je i sjeo za svoju mašinu za šivenje. – Ti ima da šiješ, jesi li me čula?! – naredi patuljak mašini.

Ali, mašina je ostajala nijema i nije htjela ni makac maknuti. Nju, koju je volio više od drugih, patuljak lupi rukom po točku.

– Radi, čuješ li me!

Mašina ostade nijema.

PRAS. Najednom i stoličica puče ispod njega. Ogledalo se rasu u hiljadu sjajnih komadića, a ormarić zalupa vratima.

I onda u jednom trenutku svi se udružiše i korak po korak pođoše prema Činčinišu.

– Tap, tap, tap – zalupa mašina, a rasuti komadići ogledala baciše se u kiši na Činčiniša.

Držeći rukom kapu na glavi, on pobježe iz kućice, još uvijek ne znajući zašto ga napadaju. Ljutito podiže svoje pantalone i tri puta trčeći obiđe oko vrbe, a zatim produži do rijeke.

U ljutnji se pitao šta im je svima i šta je to ON mogao uraditi pa da se svi naljute na njega. Čak i mašina. Pokrio je lice rukama, spustio glavu

i pokušao da smisli šta je to bilo. Mislio je i mislio, a kad nije mogao nikako da shvati šta se desilo, odluči da se vrati kući i da ih pita. Ustao je, okrenuo se i podigao glavu. U jednom trenutku pogleda svoju vrbu i sav se naježi. Nikad u životu nije vidio ništa ružnije, ništa jadnije i ništa tužnije. Pred njim je stajala ukočena, ostrižena vrba.

Tad sve shvati. Pade na koljena i gorko zaplaka.

– O Činčiniš, Činčiniš! Kako si mogao tako nešto da uradiš? Kako si mogao? Tvoja divna vrba, tvoja kućica! O, šta sam uradio! – Plakao je i plakao glasno jecajući.

– Zašto sam bio tako tvrdoglav, tako slijep da ne vidim da moja vrba ima kosu zlatniju od sunca, mekšu od šapata, da je najljepša na svijetu? – naglas se pitao Činčiniš. Zatim priđe vrbi, a njegove suze potekoše niz njeno stablo. Tako je dugo plakao da su suze natopile svu zemlju oko vrbe, čak i njeno korijenje.

– Oprosti mi, molim te oprosti.

Vrba otvori svoje skoro ugasle oči i vidjevši da se Činčiniš iskreno pokajao, da mu je žao

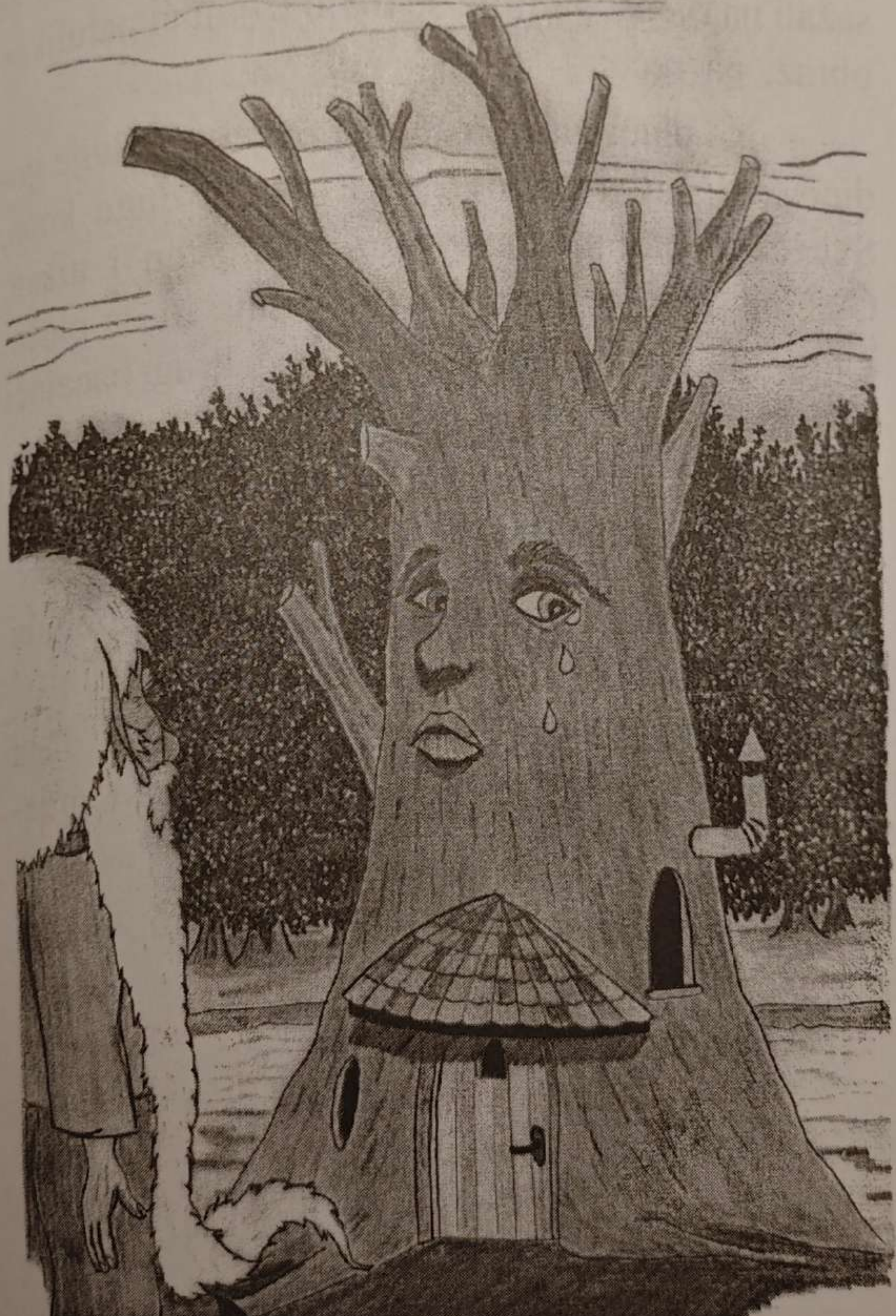

što joj je odsjekao njenu predivnu kosu, ona se sažali na njega, zaljulja se malo trljajući patuljkov obraz, pa reče:

– Ne plači više. Proći će. Sačekaću dvije godine i olistati i ponovo imati svoju dugu kosu. Sve će opet biti kao prije. I radostan i tužan, Činčiniš nije znao da li da se smije ili da plače. Zagrli vrbu, a onda poče skakutati u krug, bacajući svoju kapu u zrak.

– Ihahaj, ohoho, draga moja vrbo, draga moja vrbice. Moja kućice.

Onda uđe unutra, pa od silne radosti poljubi i makaze, i mašinu, i stočić, i ormarić.

– Vrba mi je oprostila – vikao je. – Ona više nije tužna. Oprostila mi je. Oprostila! Oprostila!

ČAROLIJA

– Aaa, ja to neću, ja ne mogu, ne mogu da budem zla vještica – plakala je mala Strašnica.

– Ali, dijete drago – reče joj mama vještica – ti moraš da budeš zla. Sve su vještice zle i to ti je tako.

– Ja neću, neću da budem strašna, i ružna, i vještica, i da me se plaše – nastavila je Strašnica lupajući nogama o pod.

– Kako nećeš, objasni mi! Gledaj svoju malu metlicu u ćošku. Zar nije baš za jednu pravu opaku vješticu? Na njoj možeš da letiš kud god zaželiš. Imaš i čarobni štapić. On će ti stvoriti sve što hoćeš: kućicu od čokolade, otrovne napitke protiv sreće i dobrote, moći ćeš da pretvaraš dječake i djevojčice u kolače koje ćeš pojesti. Čak i ti sama možeš da budeš što ti se god prohtije.

Strašnica je i dalje neutješno plakala i gledala svoju majku, ne znajući kako da joj kaže zašto ne može biti zla, biti vještica.

Ujutro je morala u školu za vještičice, pa je odlučila da više ne plače. Međutim, znala je da ona sigurno neće biti vještica kad poraste.

– Ihi-hi-hi-ho-ho-ho-ha. Čuo se jezivi smijeh. Vrata se otvoriše i uđe učiteljica Grozna. Bila je to najstrožija vještica-učiteljica u cijelom Vještičju.

– Slatke moje male odvratne i zle vještičice, ha-ha-ha. Ako ste popile vaš ukusni čaj od trave užasa, vrijeme je da počnemo sa nastavom. Danas ćemo objasniti upotrebu čarobnog štapića.

Zajedno sa ostalim učenicama-vještičicama, Strašnica je šutjela i sa strahom slušala Groznu, obučenu u dugu crnu pelerinu, sa velikim špicastim šeširom na glavi u koji su bile zakačene vlati metle. Dobila ih je za svu svoju zloću i izuzetno prenošenje čarobnjaštva na male vještice.

Osim toga, znalo se desiti, ako si nepažljiv na času, da te vještica Grozna pretvori u žabu, pauka ili miša ili šta bi joj već palo na pamet, a kako su male vještice još uvijek bile male i još nisu znale kako da prekinu čaroliju morale su čekati da Groznu prođe zluradost i da im dozvoli da opet budu one, male i nepretvorene.

– Dakle. Danas je na redu naš najbolji prijatelj – štapić. Naš, ha-ha-ha, čarobni štapić. On se pravi od drveta koje se zove Strah ah-ah-ah. To je drvo visoko, široko, duboko i, naravno, ohoho-ho, kako je to užasno – sa oduševljenjem je rekla Grozna – strašno. Da, da. Strašno baš kao najgori strah. Aaa, što je najvažnije, ono je skoro ne-u-ni-šti-vo, neuništivo. Niko u Vještičju ne zna koliko je staro, ali je sigurno bilo tu i prije nas samih.

– Ha-ha-ha-ha, o-ho-ho. Opet se čuo njen smijeh u kojem su neke male vještice naprosto uživale, i često su za vrijeme vježbanja leta na metli, pokušavale da se smiju isto tako.

– E, sad – reče Grozna. – Uzme se štapić. Zamisli se nešto strašno, nešto užasno, nešto je-zivo, nešto grozno oh-ho-ho-ho. Na trenutak se zatvore oči i mahne se štapićem i zec se u tren pretvori u miša pred jednim starim mačkom koji ga onda juri i pojede, ili, ili mmm, da čujem vas ...

– Hajde, mmm – gledajući ih jednu po jednu Grozna reče:

– Hajde ti Užasnice. Reci nam nešto divno užasno.

– Ja bih, ja bih da jednu malu slat
vojčicu pretvorim u žabu i da ona tako
dok ne dođe čaplja i ne pojede je.

– Nije loše. Nije loše! A sad ti Nezgrap

U strahu od Grozne, Nezgrapnica postade
nezgrapnija i, ustajući, obori svoj mali šp
šešir.

– Ahm, hm – samo reče Grozna.

– Pa ja, ja bih, ovaj, ja bih da jednu ma
slatku djevojčicu pretvorim u slona i onda ...

– Onda, onda? – upita Grozna.

– Onda, mmm ...

– Hm! Zamišljaj Nezgrapnice, jer sad ću te...
Tako si spora da ti ni dvije metle ne bi pomogle.
Uuuu-uh.

– Hajde sada ti, Strašnice. Da čujemo tebe.

Strašnica ustade razočarana željama svojih
drugarica i odlučno reče:

– Ja bih jednu malu vješticu da pretvorim
u slatku djevojčicu, koja ima svoju lutku i puno
drugara i drugarica sa kojima se igra.

Kako je ona to govorila, Groznoj se oči raširiše od užasa. Špicasta kapa poskoči u zrak i pade na pod. Sva narogušena i bijesna, Grozna povika:

– Užasno. Užasno! O, do pakla i svih pokvarenih zvijezda, šta to govoriš, šta govoriš Strašnice??! Kakvu djevojčicu, kakvu lutku, kakvi drugari?!? – vikala je. – Ti si vještica. Ti si zla vještica. Utuvi to sebi u glavu. Vje-šti-ca! Ti moraš da zamisliš užasne, grooo-zne stvari, a ne ... Da vidim tvoj štapić. Brzo. Daj ovamo. Hm, pa sve je u redu s njim – reče Grozna pažljivo ispitavši njen štapić. Zatim se okrenu ka Strašnici, sumnjičavo je gledajući.

– Da ti Strašnice nisi bolesna?

– Ne – uplašeno odgovori Strašnica.

– Onda mora da ne piješ redovno svoj jutarnji čaj užasa?

– Ne volim taj čaj – tiho reče Strašnica, ali ipak nedovoljno tiho za uši jedne tako velike vještice kao što je bila Grozna.

– Štaaa?! – viknu Grozna. – Usuđuješ se reći da ne voliš taj čaj, je l?

Zajedno s njom, sve male vještice su buljile u Strašnicu, užasnute i zbunjene. Među njima se ne nađe ni jedna na Strašnicinoj strani.

Bilo kuda. Samo da ne čuje taj grozni smijeh i povike. Skočila je na noge i potrčala. Trčala je i tračala. Kad ju je umor već sustizao pomislila je da bi joj sad tako dobro došli njena mala metlica i čarobni štapić. Sa njima bi sve bilo mnogo lakše. A, onda shvativši o čemu razmišlja prekori samu sebe i nastavi da trči. Kad je dotrčala do samog kraja šume Straha zaustavi je jedan strogi glas.

– Stani! Ne trči više. Pogledaj me.

Zastavši, Strašnica podiže pogled i ugleda jedno veliko, veliko drvo sa dugom sijeđom bradom, snažnim granama i krunom na vrhu.

– Ti si Strašnica, zar ne?

– Da. Ja sam Strašnica. Ali, otkuda vi znate moje ime?!

– To je čarolija. Ja sam kralj šume Straha i najstariji sam ovdje. Nije mi drago što si tako uplašena – nastavi kralj – ali mi u šumi Strah tako rijetko imamo goste kao što si ti, pa su ostala stabla po mom naređenju morala da ti se smiju i da te plaše. U ovu šumu dolaze samo one dosadne, opake i zle vještice koje čupaju naše grane i od njih prave svoje čarobne štapiće. To ne volimo! Zbog toga smo odbačeni od cijeloga svijeta

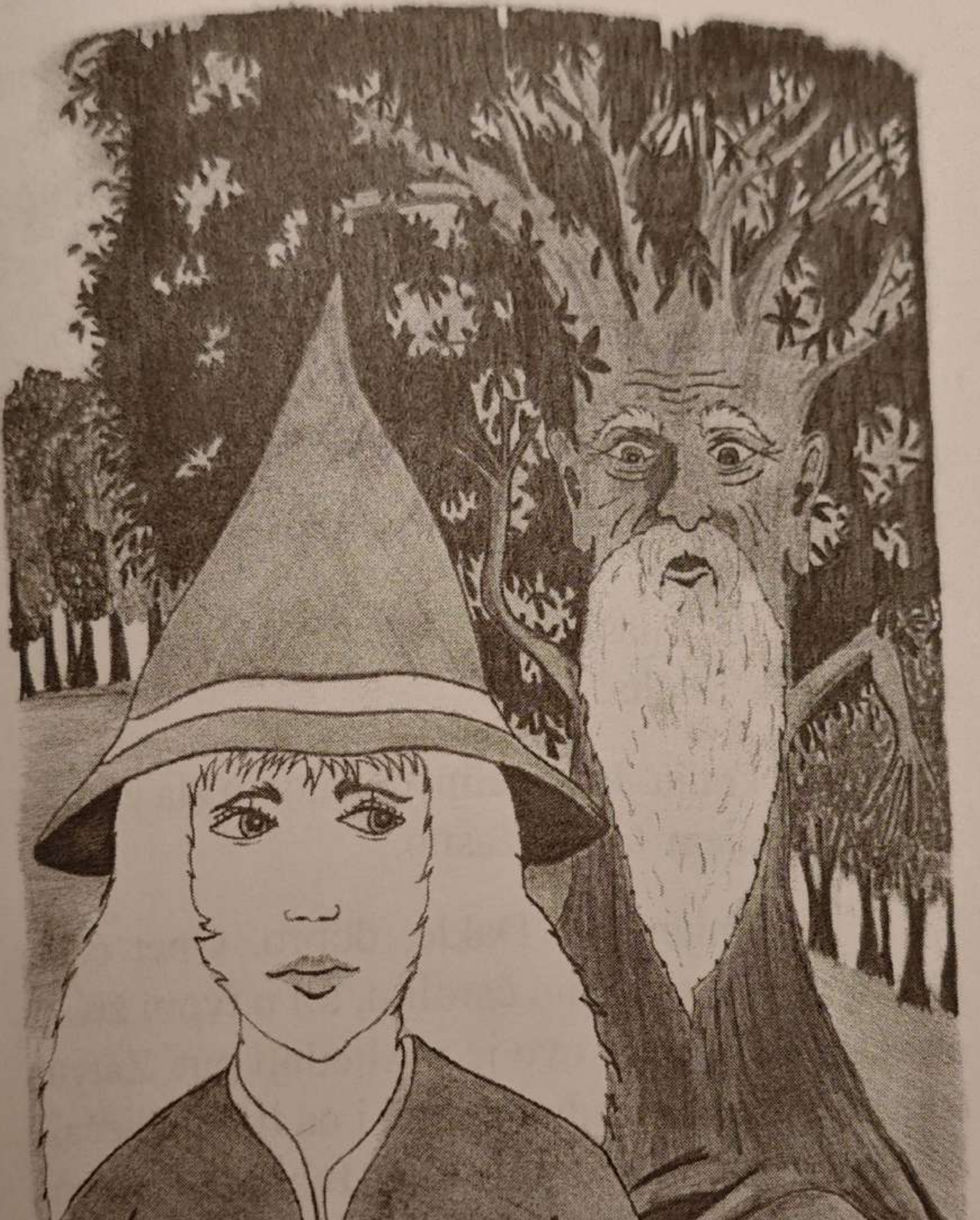

i svi se trude da ne misle na nas. Tako živimo ovdje sami.

– Nisam znala da vi to u šumi ne volite i žao mi je da sam izazvala toliku buku – reče Strašnica.

– Ne moraš se izvinjavati. Već sam ti rekao da znam tvoje ime i da je to čarolija. Malo je toga što mi ne znamo. A, sad da vidimo kako ćemo ti pomoći. Ti si željela da budeš mala djevojčica i da imaš drugare, je li tako? – upita kralj šume Straha.

– Da, kralju. Ja ne želim da budem zla vještica i da se smijem tako užasno.

– Razumijem te. Dakle, dobro. Opet ćemo morati da upotrijebimo čaroliju, ali u tvom životu s ove strane svijeta, ovo je posljednji put. Zatvori oči. Jako. Zamisli jednu livadu i na livadi dječake i djevojčice. Oni se igraju. To su tvoji novi drugari i drugarice. Zamisli da si skočila visoko, visoko i da te lagani vjetar nosi na tu livadu. Jesi li zamislila?

– Da – odgovori Strašnica.

– A sad jako, jako poželi da je to stvarnost.

Strašnica je zatvorila oči i poželjela. Jedno vrijeme se ništa nije dešavalo, a onda osjeti kao da leti kroz zrak, uvis, zatim dole i PUF. Otvorila je oči. Imala je na sebi novu haljinicu sa bijelim i crvenim cvjetićima. Oko nje su se smijali dječaci i djevojčice.

Bila je sretna. Zatvorila je oči ponovo i poslala svoje sretne misli u jednu šumu, ko zna gdje, na kojoj strani svijeta, starom i dobrom kralju šume Straha. Znala je da je on toliko moćan da ih uhvati. Tako se sa zahvalnošću oprostila s njim.

PRIČA I ZLATNO PERO

Na kraju grada, u jednoj velikoj kući, bješe jedan tavan. Na njemu su napuštene ležale stvari koje se više nisu koristile. Bila je tu jedna stara šivaća mašina, gramofon na navijanje, mali stočić, jedna neispisana priča, lutka bez desne ruke i još mnogo toga.

Među svima njima najljepša je bila neispisana priča, koja se prosto zvala Priča. Bila je još uvijek skladna, dama koja nije mnogo govorila i koja je svoju glavu gordo držala i bila jako uporna. A zašto?

Svi su željeli, svi su htjeli, čak neprijatno pokušavali da je ispričaju, iako ona to nije dozvoljavala.

– Ali, Pričo divna – pjevušio je gramofon. – Reci mi bar nešto od sebe, pa da te pjevam, da svi čuju za tvoju ljepotu.

Priča bi se na to samo nasmiješila i odgovorila:

– Ne mogu. Ja hoću da čuvam svoju ljepotu kao što je čuva tajna.

Stočić, onako mali i djetinjast, navaljivao bi da Priča samo priča, jer mu je dosadno, jer se ništa ne dešava, osim uporne prašine koja tako polahko, iz dana u dan pada.

Priča se ne bi osvrtala na njegove molbe. Kako bi mu mogla bilo šta reći, bilo šta objasniti, a da ga ne povrijedi.

I tako je, pametnica, ostajala neispričana.

A onda se jednog dana otvoriše vrata tavana i na njima se pojavi vlasnik svih njih, koji su ga još uvijek voljeli i poštovali, jer su mnogo toga lijepog proživjeli s njim. Nipošto nisu htjeli da mu pokažu koliko su povrijeđeni što ih je tako ostavio, napustio. Najtužnija je bila Priča, jer ga je ona najviše voljela. Ona se krila u njegovoj glavi, čuvala njegove snove i tajne, a on nikada nije našao vremena da je napiše.

Kad se on pojavio svi su znali, svi su očekivali novog drugara, još jednog tužnog među njima. I, zaista. Bilo je to jedno pero, ostavljeno tek onako kao i svi oni. Još uvijek je na njemu ostalo nešto od starog sjaja. Bilo je smeđe boje protkane

zlatnom, otmjeno kao kakav gospodin, što je mnogo putovao svijetom, mnogo toga vidio i mnogo znao.

Kada ga je vlasnik smjestio na mali stočić, zatvorio je vrata uz gust oblak prašine, i otišao ne rekavši ništa.

U prvo vrijeme, pero je šutjelo i nije razgovaralo sa ostalima. Samo bi ponekad uzdisalo tako teško i tako tužno, pa ostali odlučiše da ga zovu Gospodin Tužno Pero.

U uglu su mašina i gramofon tiho šaputali i razgovarali o peru.

– Jeste da je malo pohabano – reče mašina. – Ali vjerujem da još uvijek dobro piše.

– Da, da – reče gramofon. – Tako su mu divne boje i tako je skladno, kao neka lijepa melodija.

– Ali, možda ipak preskače kad piše, pa je zato ostavljeno?! – nastavi gramofon.

– Ma, nee. Ja mislim da je tu zato što više ne postoji mastilo koje je ono koristilo, a zbog kojega su slova koja je pisalo bila tako lijepa – reče mašina.

– Ne, ne, ne – odvrati gramofon. – Griješiš. Taj lijepi gospodin je bio važniji od mastila. Sigurno je samo zbog njega sve ispisano bilo tako lijepo.

Ništa ne govoreći, mali stočić se držao nedrugarski prema peru. Bio je isuviše mali da bi shvatio kako je bilo veliko Tužno Pero. Češkalo ga je mjesto na leđima na kojem je ono tugovalo. I Priča ništa nije govorila. Bila je iznenađena i nemirna, pa se sakrila iza šutnje. Niko nije znao da su ona i pero bili stari poznanici. Često su se susretali. Uvijek u nekoj žurbi. Jer, pero je bilo tako zaposleno i stalno je moralo nešto da piše: ili razglednice, ili pisma, ili govore, ili je moralo da sabire račune i stalno tako nešto.

Istina, uvijek je bilo ljubazno prema njoj. Trudilo se da joj bude udobno, da je niko ne dira, da joj ne dosađuje, da joj ne bude vruće ili hladno dok ga čeka.

Zbog toga se nije mogla ljutiti na nj, jer nije ono bilo krivo što za njih nikad nije bilo vremena.

Dugo je razmišljala da li da mu se javi. A onda, ni sama ne znajući kad i kako, ona se nakašlja i reče:

– Hm, m. Zdravo gospodine Zlatno Pero. Da li me se sjećaš? Pero se osvrnu i ugleda svoju dragu prijateljicu, malo stariju ali još uvijek tako lijepu. Od iznenađenja na trenutak zaboravi na svoju tugu i uzviknu:

– O Pričo! Pričo draga. Ti? Pa otkad se nismo vidjeli! Kako si?

Priča je malo zastala, jer su svi oni koji su joj se nekad obraćali zinuli od iznenađenja – Priča je pričala, a zna i pero i još mu zna ime, i, i...!!!

A onda je ipak nastavila, uzdahnuvši.

– Ah, poštovano Zlatno Pero. Tako. Dobro sam.

Opet su svi zašutjeli.

Zatim Priča upita:

– Vidim da si tužan. Reci. Šta je tebe dovelo na ovaj tavan?

– Ne pitaj me. Molim te, nemoj me pitati. Tako sam tužan i po cijeli dan samo uzdišem. Naš vlasnik, sjećaš ga se? Dobio je na dar jedno novo pero i odlučio da ga nosi u džepu umjesto mene.

je ono ispiše i ispriča. Zlatno Pero je s radošću prihvatilo tu ideju, pa su od tada njih dvoje pričali i pisali.

Ponekad su zaneseni nekom predivnom melodijom sjećanja plesali, vrteći se u krug, dok je na njihovim licima sijao osmijeh. Pero bi se potom naklonilo Priči. Malo bi se odmorili i nastavili bi dalje da uveseljavaju družinu na tavanu. Tu više tuge i dosade nije bilo. Sa velikom pažnjom svi su slušali njihove priče, pa je čak i prašina zastala i nalaktivši se na potkrovlju zadivljeno slušala. Ponekad bi od oduševljenja zapljeskala rukama zbog čega bi se svi zakašljali i prijekorno je pogledali prijeteći da će otvoriti vrata i izbaciti je napolje ako se to još samo jednom ponovi.

KIŠA ILI DAŽD?

Jutros je ljeto spremilo svoje kofere. Konačno je bilo vrijeme da krene na more. Valovito, drago plavo more. Osmjehnu se Suncu, mahnu mu rukom u znak pozdrava. Izvadi kartu za vozić snova i ode.

A niz brda i doline, ponosno i lagano, dolazila je Jesen. Ta gorda kraljica mirno je koračala u plaštu boje zlata, boje crvenkasto-žutih obećanja što su se raskošno rasipala iza nje svud naokolo. I ko god se nađe pred njom, pognu glavu i pokloni se. Jež i Vjetar prekidoše raspravu o tome da li se kaže kiša ili dažd. Zašutješe. I oni se pokloniše. Krošnje zatreperiše ushićeno čekajući da se zaogrnu novim haljinicama, sve redom šarenijim jedna od druge.

Iza kraljice je pognute glave koračao Dažd. Vjerni sluga, vitez visok do neba. Njegovo pognuto lice bijaše tužno, a oči, daleke od te iste tuge, ispunjene krupnim kapima – suzama. Zabo-